Leto LXXV., št. 179 Spedizione in abbonamento postale. Poštnina plačana v gotovini. Ljubljana, ponedeljek 9. avgusta 1943 Cena 50 cent.

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINIJEVA ULICA 5 — TELEFONI: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26 — Izhaja vsak dan opoldne — Mesečna naročnina 11.— lir.
IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva ima UNIONE PUBBLICITÀ ITALIANA S. A., MILANO
Račun pri poštni čekovni upravi Ljubljana štev. 10-351
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITÀ ITALIANA S. A., MILANO.

Strenua resistenza delle truppe dell'Asse in Sicilia

Nuovi gravi colpi inferti al naviglio nemico — Sei velivoli nemici abbattuti

Comando supremo. — Bollettino di Guerra No. 1170:

Le forze italo-germaniche, che sotto la crescente pressione del nemico sono state costrette a cedere terreno, reistono strenuamente su nuove posizioni nella regione delle Caronie e dell'Etna.

Nel corso della giornata la caccia germanica ha abbattuto quattro velivoli.

Formazioni aeree tedesche attaccavano naviglio avversario lungo le coste della Sicilia e nelle acque di Biserta affondando un cacciatorpediniere, due prioscafi di medio tonnellaggio e danneggiando altro unità da guerra e mercantili per oltre 50.000 tonn di stazza.

Incursioni di notevole entità sono state compiute questa notte su Torino, Milano e Genova; i danni sono considerevoli specie nei quartieri centrali delle due prime città; non ancora accertate le perdite.

A Milano le batterie della difesa hanno distrutto due velivoli.

Generale Ambrosio.

*

Siamo oggi all'ottavo giorno dell'attacco decisivo sferrato dagli anglo-americani contro lo schieramento italo-germanico in Sicilia. Quella che era gia stata conclamata dopo i successi iniziali — come una passeggiata militare si e'trasformato in una violenta lotta in cui se da un lato emerge la dovizia dei mezzi del nemico, dall'altro risulge il tenace e valore delle truppe dell'Asse le quali, facendo di ogni costone un baluardo si battono infaticabilmente, con la ferma volontà di far pagare a ben alto prezzo ogni palmo di terreno all'avversario. Mentre alle ali dello schiermento nella zona a nord di Catania ed in quella di Marina di Caronia, gli attacchi sono stati respinti al centro del fronte e cioné nelle zone di Troina, Regalbuto, Ceturipe, i sempre nuovi mezzi gettati dal nemico nella battaglia hanno costretto le unità italiane e tedesche a cedere terreno per offrire, su posizioni rerostanti nuova resistenza appoggiata al massiccio dell'Etna e alla catena delle Caronie. I combattimenti svoltisi in questo settore hanno assunto negli ultimi giorni, un accanimento ed una continuità eccezionale, per il bisogno che aveva l'avversario di infrangere subito la resistenza delle truppe alleate: questeinvece hanno inflitto al nemico ingenti perdite in uomini a materiali, imponendogli altresi un notevole tempo di arreste nell'attuazione dei suoi piani.

Trdovraten odpor čet Osi na Siciliji

Novi hudi udarci sovražnemu brodovju — šest sovražnih letal sestreljenih

Vrhovno poveljništvo. Vojno poročilo št. 1170:

Italijansko-nemške sile, ki so morale na naraščajoči pritisk sovražnika prepustiti ozemlje, se hrabro upirajo na novih postojankah v področju Caronije in Etne.

V teku dneva so nemški lovci zrušili 4 letala.

Nemške letalske skupine so napadale sovražno brodovje ob obali Sicilije in v vodah Bizerte ter potopile en rušilec in 2 parnika srednje tonaže, poškodovale pa nadaljnje vojne in trgovinske edinice z nad 50.000 tonami.

Napadi znatnega obsega so bili to noč izvršeni na Turin, Milan in Genovo. Škoda je znatna, zlasti v središčnih okrajih obeh prvih mest. Izgube še niso ugotovljene.

V Milanu so obrambne baterije uničile dve letali.

General Ambrosio.

*

Danes je osmi dan po odločilnem napadu Anglo-američanov na italijansko-nemško postrojitev v Siciliji. Kar so že razglasili ob pričetnih uspehih za vojaški sprehod, se je pretvorilo v silovito bitko, v kateri se na eni strani kaže obilje sredstev sovražnika, na drugi pa se blesti žilavost in hrabrost čet Osi, ki se narejajoč iz vsakega rebra branik, neutrudno borijo s trdno voljo, da bo moral nasprotnik drago plačati sleherno ped zemlje. Med tem, ko so bili na bokih postrojitve v področju severno od Catanije in Marine di Caronija napadi odbiti, so v središču fronte, to je na področjih Troine, Regalbuta in Centuripa, vedno nova v borbo vržena sredstva sovražnika prisilila italijanske in nemške edinice, da so prepustile ozemlje, da bi na postojankah v ozadju ob naslonitvi na masiv Etne in gorsko verigo Caronije nudile nov odpor. Borbe v tem odseku so postale v zadnjih dneh izredno srdite in nepretrgane, ker je bilo za nasprotnika nujno, da takoj stre odpor zavezniških čet. Te pa so zadale sovražniku ogromne izgube na ljudeh in potrebščinah ter mu tudi prisilile znatno časovno zakasnitev v izvajanju njegovih načrtov.

Italijanska vojna mornarica daje Anglosasom najbolj učinkovit odgovor

Berlin, 7. avg. s. Podvigi napadalnih sredstev italijanske mornarice dajejo listu »Völkischer Beobachter« priliko za proslavitev sijajnega borbenega duha, ki danes bolj nego kdaj prej vzpodbuja vrle italijanske mornarje.

Italijanske napadalne edinice, piše list, beležijo v tej vojni že dolgo vrsto veličastnih dejanj, ki so sovražniku povzročila najtežje izgube. Z zadnjimi zmagovitimi podvigi so italijanska napadalna sredstva podala nov dokaz svoje največje učinkovitosti. Italija in njeni zavezniki so lahko ponosni na borbeni duh, o katerem dajejo ta smela dejanja proti najbolje opremljenemu angleškemu branilcu v Sredozemlju, svetel dokaz. Uspehi, ki jih je dosegla v zadnjem času italijanska mornarica, so nadalje najboljši odgovor na poziv za kapitulacijo, ki obsega med drugim zahtevo po izročitvi italijanske mornarice. Sile italijanske mornarice so dokazale, da nočejo biti manj nego vojska in letalstvo v borbi za neodvisnost Italije proti sovražniku, ki teži za uničenjem dežele. V istem smislu govori neki komentar »Lokalanzeigerja«, ki podaja podroben opis tehničnih značilnosti malih ladij, ki so zadale sovražniku tako težke udarce. Tudi ta list pravi, da so podali junaški podvigi proti gibraltarski luki dokaz o bojevitem duhu, ki podžiga danes vse vrste orožja italijanske vojske, mornarice in letalstva.

Budimpešta, 7. avg. s. Vest o junaškem podvzetju italijanskih podmornic v pristanišču Gibraltarja, daje poluradnemu »Budapesti Ertesitu« priliko za naglasitev udejstvovanja italijanske mornarice v sedanji vojni. Italijanski mornarji so napisali neizbrisne strani hrabrosti s silovitimi vojnimi akcijami. Italijanska mornarica je dolgo časa držala v šahu močno angleško mornarico na Sredozemskem morju v zelo težkih trenutkih ter je znala zagotoviti promet med Italijo in njenimi afriškimi kolonijami. Tudi danes zadajajo italijanske podmornice in italijansko lahko brodovje sovražniku hude izgube. Podvetja italijanskih posadk še naprej vzbujajo občudovanje po svetu.

Letalski teroristični napad na Milan

Milan, 8. avg. s. Letalski teroristični napad na Milan so izvedle strnjene sovražne skupine, ki so navzlic takojšnji reakciji protiletalskega topništva preletele mesto in metale rušilne ter zažigalne bombe in letake z nenaklonjeno propagando. Posebno zadeti so bili ljudski okraji v mestu, kjer je nastalo tudi največ škode. Kakor vedno, je sovražnik izvršil svoje delo uničevanja in terorja brez razlikovanja ciljev, rušeč in zažigajoč ljudske stanovanjske hiše in zasebne palače tako v središču kakor na periferiji mesta. Med poslopji, ki jih je uničevalni bes sovražnika zadel, se naštevajo bolnišnica usmiljenih bratov v Porta Nuova, iz katere so morali 600 bolnikov prenesti v druge bolniške zavode, sirotišče na cesti Gonfalonieri, samostan Sv. Zofije, kjer so bile ubite tri sestre, zgodovinska palača Dugnani, kjer je bil muzej milanskega mesta, staro gledališče prav blizu Scale in ljudski trg Porta Garibaldi. Alarm še ni prenehal,, ko je prefekt general D'Antoni ob spremstvu kvestorja prišel v kraje, ki so bili najbolj prizadeti in ugotovil, da rešilna služba odlično deluje. S požrtvovanjem so se pri reševanju udejstvovale vojaške oblasti, civilno inženjerstvo in Rdeči križ. Prizadeto prebivalstvo se je zgledno zadržalo. Eno letalo, ki ga je obrambno topništvo zadelo, je strmoglavilo in se razbilo na področju Monforta. Posadka je bila ubita. Verjetno sta bili sestreljeni še dve nadaljnji letali.

Bombe na cerkve in bolnišnice

Milan, 9. avg. s. Včeraj ves dan so potekala reševalna in podporna dela v okrajih, ki so bili prizadeti ob letalskem napadu. Vojaki in gasilci ter eskadre protiletalske zaščite so neprenehoma delovale, da zadušijo požare in rešujejo ponesrečence izpod ruševin. Zadete so bile tri cerkve, svetišče Sv. Simplicijana, v katerem sta bili uničeni dve kapeli. Hudo poškodovan je bil samostan vitezov reda Sv. groba. Zadeta je bila nadalje cerkev Sv. Križa, v kateri je bila porušena zakristija s svetimi oblačili, ter cerkvica Sv. Ivana v Lateranu, v kateri sta pod ruševinami ostali dve mladi nuni. Med poškodovanimi kulturnimi poslopje je treba navesti Kraljevo vilo v Palestru, katere umetniška galerija je bila že ob prejšnjem napadu porušena.

Prefekt je obiskal prizadete okraje in tudi ranjence v bolnicah, ki so bili žrtve barbarskega napada.

Kardinal nadškof Schuster je šel med narod v prizadetih krajih in je ljudstvo s svojo besedo usmiljenja in vere tolažil. Hranilnica lombardskih pokrajin je dala prefektu za prizadete na razpolago en milijon lir.

Angleži se bodo prej izčrpali, kakor pa zasedli Italijo

Tanger, 8. avg. s. Po vesteh iz Gibraltarja je neki angleški oficir, ki se je vrnil s siciljske fronte in leži ranjen v bolnici, zaključil svoje pripovedovanje o hudih borbah 8. armade takole:

Če bi nas morala osvojitev italijanskega polotoka stati toliko časa in toliko žrtev, kakor zasedba Catanije, bi tvegali, da bi morali mi sami prositi zaradi izčrpanja za mir.

Doznava se nadalje, da še traja v Gibraltarju veliko vznemirjenje zaradi napada napadalnih sredstev italijanske mornarice v sidrišče. Gmotnega in moralnega pomena tega napada se ne podcenjuje.

Hudi obrambni boji na vzhodu se nadaljujejo

Močni sovjetski napadi so bili na vseh odsekih zavrnjeni 91 sovjetskih letal sestreljenih

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 8. avg. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Na kubanskem predmostju so Sovjeti z uporabo številnih bojnih letal obnovili svoje napade. Bili so v hudih borbah odbiti.

Na področju Bjelgoroda trajajo siloviti obrambni boji z močnimi sovražnimi silami dalje.

Na odseku fronte pri Orlu je sovražnik napadel z novo pripeljanimi četami, ki so skušale prodreti našo obrambno fronto, kar pa se je izjalovilo.

Južno od Ladoškega jezera in na murmanski fronti so bili krajevni sovražnikovi sunki brezuspešni.

Letalstvo je z močnimi oddelki strmoglavnih in bojnih letal ter letal za bližnje poletter učinkovito posegalo v borbe na kopnem, uničilo številne oklopne vozove in vozila ter razpršilo zbirališča sovražnikovih čet. V letalskih bojih je bilo sestreljenih 91 sovjetskih letal.

Na fronti na Siciliji ni prišlo do večjega bojnega delovanja. Naše čete so se neovirano od sovražnika v nekaterih odsekih odmaknile na novo pripravljene postojanke.

Močan oddelek nemških hitrih bojnih letal je ponoči napadel luko Bizerto. Ena križarka in še ena bojna enota ter 15 prevoznik parnikov je bilo deloma znatno poškodovanih. Nad mesinsko ožino in nad obalnim področjem Sardinije so nemški lovci sestrelili 4 sovražna letala.

Preteklo noč je nekaj sovražnih vznemirjevalnih letal odvrglo neznatno število rušilnih bomb nad Porenjem. Škoda je neznatna.

Vsi sovjetski napadi odbiti

Berlin, 8. avg. s. Kakor je nemška poluradna agencija zvečer sporočila kot komentar k današnjemu poročilu nemških oboroženih sil, je sovražno udejstvovanje včeraj v odseku Miusa in srednjega Donca znatno popustilo zaradi hudih izgub, ki so jih boljševiki utrpeli v prejšnjih dneh. Sovražnik se je omejil na ofenzivne sunke krajevnega značaja, s katerimi ni bilo doseženega nobenega pozitivnega uspeha.

Obrambne borbe zapadno in južnozapadno od Bjelgoroda so se pa tudi včeraj nadaljevale z nespremenjeno silovitostjo, tembolj, ker je sovražnik uporabljal v bitki pehotne in tankovske sile ob podpori letalskih skupin. Vendar so bile v teh borbah, ki so se ponekod pretvorile v srdite boje z bajoneti, zadane sovražniku nove hude izgube na ljudeh in oklopnih sredstvih.

Nemško letalstvo je poseglo v bitko z močnimi skupinami bombnikov in strmoglavcev ter je po izločenju iz borbe številnih sovražnih tankov in osmih meglotvorečih topov napadlo z uspehom zbirališča sovjetskih čet in uničilo med dnevom nič manj kot 150 motoriziranih sredstev.

Tudi v odseku Orla so boljševiki ponovili poizkus za proboj nemških črt, uporabljajoč deloma nove edinice svežih čet. Branilcem je pa uspelo takoj odstraniti neki vdor sovražnika krajevnega značaja in imobilizirati na terenu nadaljnjih 84 sovjetskih tankov.

Na vseh ostalih odsekih vzhodne fronte so se sovražni napadi izjalovili s povprečno izgubo 10 odstotkov uporabljenih efektivov. Računa se, da so Sovjeti tudi te napade plačali z izgubo 32 tankov.

Stalinovi načrti za osvojitev Evrope in Azije

Ankara, 8. avg. s. O stanju vojnih sil piše Walter Duranty v listu »Palestinae Post«. Pisec se je dvakrat razgovarjal s Stalinom ter trdi, da ima Stalin namen vdreti v Nmčijo in zasaditi rdečo zastavo v Evropi. Po Stalinovem mnenju boljševikom po koncu vojne, ko bodo globoko prodrli v Evropo, ne bo težko boljševizirati evropsko celino. Nadalje stremi Stalin po polastitvi baltiških držav, Pečenge in finskih pristanišč, ter hoče doseči popolnoma svobodeh dohod v Dardanele in Perzijski zaliv, kakor tudi svobodno mandžursko sovjetsko republiko, ki bi se priključila Sovjetski zvezi skupno s Korejsko republiko in s sovjetsko repufliko severnovzhodne Kitajske. Končno zahteva Stalin polotok Irotsng s Port Arthurjem in veliko pristanišče Daire, da bi mogel nadzorovati zapadni Pacifik. Brž ko bodo Sovjeti imeli prost hrbet v Evropi in brž ko bodo Zedinjene države v stanju poslati tisoč najboljših letal v Vladivostok, bodo Sovjeti sodelovali pri zadajanju »milostnega udarca« Japonski.

Dalekosežne posledice osamosvojitve Indije

Rangun, 8. avg. s. Razpravljajoč o učinkih, ki jih bo neodvisnost Indije imela na Anglijo, je Bose izjavil, da je Indija postala integralen del angleškega imperija in bo zaradi tega njena osvoboditev odločilen politični, moralni in gmotni udarec za Anglijo. Izgnanstvo Angležev iz Indije bo vojaško pomenilo izgubo sleherne angleške nade do zopetne polastitve izgubljenega ozemlja v Aziji. Bose je dodal: Ko bodo Angleži pregnani iz Indije za stalno, ne bodo mogli več vzdrževati vojaških sil v Iranu in v Srednji Aziji, ki sta v pogledu oskrbovanja odvisna od Indije. Bose je izrazil mnenje, da bi morala Os predvsem premagati Anglijo, ki je slabotnejša kakor Zedinjene države. Na dva načina se lahko premaga Anglijo, z zasedbo angleških otokov, kar zdaj ni mogoče, ali pa s pregonom Angležev iz Indije. Neodvisnost Indije ne bo koristila samo indijskemu narodu, nego tudi Osi. Glede ameriške intervencije v Indiji je Bose izjavil, da navzlic pošiljanju ojačenja za zdaj Američani ne morejo izpodriniti Angležev v Indiji, toda Indijci morajo pregnati Angleže, preden Američani dosežejo svoje namene. Omenil je obstoječa nesoglasja med takozvanimi združenimi narodi. Ob zaključku je pa rekel, da se nasprotno z prejšnjo vojno anglosaška sila usodno oslablja v dolgi vojni.

Resne in trezne besede ob resni uri

Rim, 7. avg. s. »Lavoro Italiano« piše, da pomenijo izjave na zadnji seji ministrskega sveta o italijanski finančni politiki apel na čut discipline v vseh slojih prebivalstva v težki uri, ki jo doživlja domovina. Glavno priporočilo gre na naslov upravnikov javnega imetja in je razsoden poziv k največji štednji glede izdatkov. Javni denar, sad požrtvovalnosti milijonov delavcev in proizvajalcev, je zaupan državi za rešitev narcda. Kdor ga razsipava in se ne drži največje štednje je izdajalec. Vojne potrebe zahtevajo, da postavi vsak državljan vse svoje glavnice in svoje prihranke v službo države. Ta izjavlja s svoje strani svojo svečano voljo, da bo spoštovala sprejete obveznosti.

Kar se tiče davčne politike, jo bo vnemalo načelo enakosti žrtev. Potem, ko je podčrtal, da sta finančni minister in šef vlade izrekla resne besede tudi glede tezavriranja denarja, pravi list, da je takšen pojav, čeprav izdaja neomajno zaupanje v denar nadvse škodljiv iz dveh razlogov: predvsem zavoljo tega, ker razbija tako zvani krogotok kapitalov in sili državo, da izdaja nov papirnat denar, drugič pa zato, ker izpostavlja gospodarstvo stalni nevarnosti, da bi se tezavrirani denar nenadno pojavil na trgu, kar bi imelo katastrofalne posledice za vse, vključno tiste, ki so ga tezavrirali.

List podčrtava nadalje popolnoma novi ton v izjavah ministra Bartolinia in prostodušnost, s katero je govoril članom vlade in vsemu narodu. Ta prostodušnost ne vsebuje cenenega optimizma, a tudi ne obupnega pesimizma in izdaja popolno zavest ter pravilno oceno vprašanj, ki nas mučijo, kakor tudi naših možnosti.

Porast italijanskih papirjev na švicarski borzi

Bern, 8. avg. s. V redakcijskih komentarjih finančnih pregledov naglašajo listi, da so švicarske borze zabeležile znaten ugoden odmev dogodkov v Italiji. Pretekli teden je bil zabeležen močan porast italijanskih vrednostnih papirjev, ki notirajo na švicarskih borzah kakor tudi porast švicarskih industrijskih papirjev podjetij v Italiji. Največji dvig so zabeležili papirji elektrifikacijskih družb s porastom od 1450 na 2000 frankov.

Naročite se na »Dobro knjigo«!

Vojno stanje v vsej Kraljevini

Rim, 7. avg. s. »Gazzetta Ufficiale« priobčuje z datumom 4. avgusta 1943 kraljevi dekret štev. 714, s katerim se razširja vojno stanje na vse državno področje. Dekret stopi v veljavo jutri.

Preporod sindikata

Firence, 8. avg. s. Pod naslovom »Preporod sindikata« obajvlja list »Nazione« članek, v katerem obravnava razloge, zaradi katerih sindikalna zakonodaja ne more izginiti, temveč se mora spopolniti. Sindikat se lahko povsod preporodi kot sredstvo socialne pravičnosti in redstvo za nepristransko vzgojo veh množic v gospodar. odnosu: kot organizem, ki ga kontrolira, ne pa mrtvači država, področje, kjer se lahko pričenja z izbiro najboljših za povrnitev odgovornosti, ko se ustvari zavest, da je odgovornost težka in da se pristojnost ne more improvizirati. V zaključku naglaša članek potrebo preživetja sindikata in njegovo sodelovanje pri reševanju vprašanj, katerih se bomo morali lotiti po vojni, kakor zaposlevanja brezposelnih in spreminjevanja vojne industrije, poljedelstva in trgovine.

Imenovanja komisarjev

Rim, 8. avg. s. Agencija Stefani poroča: Odrejena so bila naslednja imenovanja: Senator inž. Giuseppe Mazzini, za komisarja konfederacije industrijcev; Bruno Buozzi za komisarja konfederacije industrijskih delavcev, za podkomisarja pa Gioacchino Quarello in Giovanni Roveda; za komisarja konfederacije poljedelcev grof Filippo N. Visconti di Modrone, za podkomisarja prof. Pietro Germani; za komisarja konfederacije poljedelskih delavcev Achille Grandi, za podkomisarja Rag. Oreste Lizzadri, za komisarja konfederacije trgovcev odvetnik Enzo Storoni, za komisarja konfederacije trgovinskih delavcev prof. Ezio Vanoni, za komisarja konfederacije profesionistov in umetnikov prof. Guido De Reggiero, za podkomisarja dr. Raffaello Ferruzzi, za komisarja narodnega sindikata odvetnikov in državnih tožilcev prof. Pietro Calamandri, za komisarja sindikata odvetnikov in državnih tožilcev v Rimu odvetnik Giovanni Selvaggi.

V teku so imenovanja podkomisarjev konfederacije industrijcev in komisarjev konfederacije kreditnih in zavarovalnih podjetij ter konfederacije delavcev kreditnih in zavarovalnih podjetij.

Komisar Dopolavora

Rim, 8. avg. s. Z naredbo, ki se objavlja, je imenovan prefekt vitez velikega križa dr. Alfonso Limoncelli za komisarja v izredni upravi narodne ustanove Dopolavora (OND). Z isto naredbo je imenovan za podkomisarja Dopolavora gran. uff. dr. Giovanni Manfredonia, kakor tudi zo komisarja v izredni upravi rimskega Dopolavora.

Komisar CONI-ja

Rim, 6. avg. s. Z naredbo, ki se objavlja, je bil grof Alberto Bonacossa imenovan za komisarja v izredni upravi italijanskega narodnega olimpijskega odbora (CONI).

Komisar ustanove za vojne sirote

Rim, 8. vg. s. S Kraljevim dekretom je bil na predlog šefa vlade vitez velikega križa dr. Giuseppe Siracusa imenovan za izrednega komisarja narodne ustanove za vojne sirote.

Objavljeni Kr. dekreti

Rim, 5. avg. s. Uradni list objavlja Kr. dekret z 2. avgustom 1943 št. 705 o razpustitvi zbornice fašijev in korporacij, Kraljevi derket z 2. avgustom 1943 št. 706 o odpravi velikega sveta fašizma in Kr. dekret z 2. avgustom 1943 št. 707, ki odpravlja zakone o omejitvah v zvezi s samskim stanom.

Švicarski listi o mednarodnem položaju

Bern, 7. avg. s. Švicarski listi se vprašujejo, kdo bo zmagal, ali London ali Moskva ter naglašajo, da je po štirih letih srdite borbe vojna stopila v fazo, ko beseda ne pritiče več samo topovom. Velikega dela nimajo opraviti samo generali, temveč tudi politiki morajo reči svojo besedo. Italija je z nedavnimi dogodki zavzela čisto poseben položaj, dočim zavzema v nasprotnem taboru Stalin vedno bolj osebno zadržanje, čimbolj se vojna bliža koncu. Kremelj je samo površno povezan z atlantsko listino, v resnici pa stremi po imperialističnih uspehih ob sodelovanju komunizma.

Drugi listi komentirajo v svojih redakcijskih člankih sklepe italijanskega ministrskega sveta in pišejo, da je Badoglio velik vojak, ki hoče priti iz vojne z dvignjeno glavo, ostajajoč zvest dani besedi in pričakujoč od naroda novega napora, ki se je prav zaradi tega ves strnil okrog dinastije.

Prebivalstvo portugalskih kolonij

Lizbona, 8. avg. s. Po podatkih zadnjega ljudskega štetja, ki so bili objavljeni, imajo portugalske kolonije 10.830.000 prebivalcev. Od teh 9 milijonov domačinov. Belcev je samo 81.000, ostanek prebivalstva pripada raznim rasam.

Poletje je doseglo svoj višek

Ljubljana, 9. avgusta

Poletje je že doseglo svoj višek in je zdrknilo proti jeseni; vročina je trajala dober teden dni, a bilo je dovolj, le nekateri kopalci so začeli včeraj tožiti, da se je prezgodaj ohladilo. V resnici smo včeraj že čutili prvi dih bližajoče se jeseni. Avgust je sicer še poletni mesec in večkrat je celo toplejši kakor julij, navadno pa tudi lepši. Vendar v tem mesecu zrak že pojé prve jesenske vonjave in začne odpadati listje. Pri nas, kjer je doma megla, so mnoga jutra že meglena ter hladna, pa tudi zvečer se ohladi prej. Dan se že naglo krajša.

Vendar smemo upati, da bo še več lepih toplih nedelj, kakršnih si žele kopalci. Letos naši kopalci niso povsem zadovoljni z nedeljami. Prejšnji mesec je marsikdo že obupal nad letošnjim poletjem. Šele ob koncu meseca se je vreme ustalilo, res poletno je pa bilo v dosedanjih avgustovskih dneh. Nekaj časa se nam je vročina zdela celo neznosna in kopalce je bolj vlekla v kopališča voda kakor sonce. Po plohah v petek ponoči se je pa močno ohladilo, tako da je bilo v soboto skoraj za 10 stop. hladnejše kakor prejšnje dni. Marsikdo se je tudi bal, da se vreme ne bo tako kmalu popravilo.

Včeraj dopoldne je pasonce zopet pogledalo skozi veliko okno. Ozračje je bilo čisto ter sveže, nebo pa modro kakor je navadno le jeseni. V resnici je tudi zadišalo po jeseni. Popoldne so tudi začeli preprezati nebo jesenski oblaki. Sonce se nam je zdelo že prijetno toplo, ne več tako neznosno vroče kakor prejšnje dni.

Meščani so nedeljo posvetili predvsem kopanju in razvedrilu v naravi. Kopalci sicer niso bili zadovoljni, ker se je sonce popoldne skrivalo in ker se je ozračje zdelo preveč sveže. Tuda voda na prostem je bila precej hladnejša kakor prejšnje dni. Niti otroci v svojem kraljestvu, na novem igrišču v Tivoliju, včeraj niso tako navdušeno brozgali v vodi v bazenu kakor prejšnje čase. — Meščani so se pa v svežem ozračju zopet razživeli; ulice so bile živahnejše in v parkih je bilo mnogo več ljudi kakor prejšnji teden, ko se je ljudem zdelo prevroče celo v senčnih tivolskih zatišjih. — Posebno privlačnih prireditev zdaj ni, zato meščani praznujejo nedeljo brez določenega sporeda, vendar kolikor mogoče v starem slogu in zato jih je vleklo tudi včeraj na periferijo, na nedeljske »postojanke«, na senčne gostilniške vrtove.

DNEVNE VESTI

— **Triestinski prefekt na obisku pri »Piccolu«.** Novi prefekt v Triestu dr. G. Cocuzza je posetil te dni uredništvo dnevnika »Piccolo«. Delj časa se je razgovarjal z novim direktorjem Silvijem Bencom, z glavnim urednikom in ostalimi člani uredništva.

— **Gorizijski nadškof** msgr. Karol Margotti je bil na pastirskem obisku v kraju Ruttars pri Cormonsu. Sprejeli so ga vsi krajevni predstavniki. Po svečani maši je nadškof birmal številne birmance in birmanke. Popoldne je podelil vernikom evharističen blagoslov.

— **Izredna nagrada v iznosu enomesečne plače.** Po zgledu družbe »Società Adriatica di Elettricità« v Benetkah so tudi številne druge beneške tvrdke v znak veselja ob najnovejših političnih dogodkih v državi priznale svojim uslužbencem posebno nagrado v iznosu enomesečne plače.

— **Iz »Službenega lista«.** »Službeni list za Ljubljansko pokrajino« kos 63. z dne 7. avgusta 1943. objavlja odločbe Visokega komisarja: odobritev dogovora, sklenjenega med splošno zavarovalno družbo Jugoslavijo in Narodnim zavarovalnim zavodom »Istituto Nazionale delle Assicurazioni« za odstop zavarovalne listnice, zaplemba imovine upornika Seska Antona, zaplemba imovine upornika Potezina Vinka in njegovega očeta Potezina Mateja in Popravek.

— **Novo mašo** bo pel v Cerknici dne 15. avgusta novomašnik Ivan Rovan. Novomašno pridigo bo imel dr. Alojzij Tome. V soboto 14. t. m. bo podelil v Rakeku svoj novomašni blagoslov.

— **Novice z Vrhnike.** 12-letna posestnikova hčerka Valentina Ogrin se je peljala na kolesu domov. Po nesreči je na nekem ovinku padla s kolesa in si zlomila desnico. 74-letni posestnik Anton Leskovec pa je prišel pod voz. Obležal je z občutnimi notranjimi poškodbami. Ponesrečenca se zdravita v bolnišnici.

— **V okolici Velikih Lašč, kjer je letošnja** sadna letina zelo dobra, je obirala jabolka 15-letna posestnikova hčerka Hermina Jaklič. Pri tem je izgubila ravnotežje. Padla je z jablane in obležala z zlomljeno desnico. Zatekla se je v bolnišnico.

— **Žegoza — Mali gospodar** obvešča svoje člane, da razdeljuje krmila za mesec avgust po osnovi novega popisa živali. Prvi teden (9. avguft) štev. 1—1.000, drugi teden (16. avgust) štev. 1.001—2.500- tretji teden (23. avgust) štev. 2.500—4.000. Krmila razdeljujemo vsak ponedeljek, torek, sredo in četrtek samo popoldne od pol 15. do pol 18. ure po že določenem abecednem redu. Vse člane opozarjamo naj prihajajo točno po določenih številkah, da ne bo nepotrebne zmede in zamere.

— **Šofer živ zgorel.** Pri kraju Baška pri Aidussini se je 22letnemu šoferju Scarcelli vnel motor avtokarja. Plameni so ga zajeli in je nesrečni šofer umrl za posledicami usodnih opeklin.

— **Smrt na seniku.** Na nekem seniku v kraju Saga di Plezzo so našli 46letno posestnico Ano Rot mrtvo. Žena je bila več dni odsotna od doma, pa so jo iskali vsepovsod, dokler je niso našli na seniku mrtvo. Umrla je zaradi srčne kapi.

— **70.000 lir je izginilo.** Gospe Josipini Crosio iz okolice Turina so izginili iz kovčega, ki ga je hranila v svojem stanovanju, trije zakladni boni, vredni 70.000 lir.

— **Smrtni sprehod nesrečne mesečnice.** 48letna Adela Marchisio iz Turina, ki stanuje sedaj v Valenzi, se je ponoči dvignila iz postelje in šla po stopnicah. Reva se je na stopniščnem presledku preveč nagnila preko stopniščne ograje, strmoglavila v globino in obležala mrtva.

— **83letna starka je utonila v vodnjaku.** 83letna gospodinja Marjeta Troti iz Alessandrie je šla po vodo k vodnjaku. Verjetno jo je prijela vrtoglavica in je starka preko nizkega robu padla v vodnjak, kjer je utonila.

— **Med tramvajsko vožnjo mu je izginilo 320.000 lir.** Odvetnik Ernest Leffi iz Milana se je peljal na tramvaju proge 23. Med vožnjo mu je izginila listnica z bankovci in vrednostnimi papirji v skupni vrednosti 320.000 lir. Oblastveni organi skušajo pojasniti tatvino.

— **Žrtev planin.** V Triestu je bil pokopan na svečan način 18letni Jurij Filippi, ki se je smrtno ponesrečil na planinah, ko se je vračal z vrha Orido del' Aquatona pri kraju Cappada del Cadore. Pri sestopu se mu je spodrsnilo, priletel je s senci ob skalo in strmoglavil v gobok prepad, kjer so ga našli mrtvega.

— **Tri žrtve planin.** Kakor poročajo iz Brescije, so se pri sestopu z vrha Passo del Dito smrtno ponesrečili mlad plezalec in njegovi planinski tovarišici. Z vrha se je usul plaz kamenja, ki jih je pobilo v globino, kjer so vse tri našli mrtve.

— **Tramvajska vožnja v Triestu.** Po odredbi poveljstva XXIII. armadnega zbora je čas tramvajske vožnje v Triestu podaljšan do 23. ure.

IZ LJUBLJANE

—lj **Vreme bo najbrž ostalo lepo.** Zdi se, da se je vreme po nevihti v petek ponoči zopet ustalilo. Včeraj se je sicer oblačilo, vendar ni kazalo na dež. Ni se moglo več tako zelo ogreti kakor prejšnje dni. Jutro je bilo precej hladno. Včerajšnja minimalna temperatura je znašala 11.5°, maksimalna je pa dosegla 25.3°. Zračni tlak je precej ustaljen. Davi je tlakomer kazal 763 mm pritiska.

—lj **Na I. moški in I. dekliški meščanski šoli v Ljubljani (Prule)** se pričnó počitniški tečaji italijanščine v ponedeljek dne 9. avgusta ob 8. uri. Za učence(-ke), ki imajo popravni izpit iz italijanščine, je obisk teh tečajev obvezen, obiskujejo pa jih lahko tudi drugi učenci(-ke).

—lj **Drž. tehniška srednja šola** obvešča učence vseh oddelkov in letnikov, da se pričnejo pripravljalni tečaji za popravne izpite iz italijanščine v ponedeljek, dne 9 avgusta ob 8. uri. Prizadeti učenci naj se javijo ob navedeni uri v učilnici št. 16/I, kjer jim bo objavljen razpored tečajev. — Osebne izkaznice naj dvignejo učenci najkasneje do 18. t. m. dopoldne med 9. in 11. uro v direkcijski pisarni; po tem roku bodo nedvignjene izkaznice vrnjene mestnemu poglavarstvu. Učenke bodo prejele osebne izkaznice pozneje.

Naša letošnja sadna letina

Ljubljana, 7. avgusta.

Po podatkih, ki jih je zbral oddelek za kmetijstvo Visokega komisariata v Ljubljani, objavlja »Sadjar in vrtnar« pregled o stanju letošnje sadne letine v juliju v Ljubljanski pokrajini. Opomba ugotavlja, da so vsa sadna plemena na splošno cvetela prav dobro. Suho vreme in trajna vročina med cvetjem sta zmanjšali oploditev. Pojavili so se razni škodljivci, na češpljah kaparji, na jablanah cvetožer, razni prelci itd. Zadnje trajno deževje je nastavek zmanjšalo, zarod je močno odpadel.

Stanje je bilo po posameznih okrožjih naslednje:

V novomeškem okraju je bilo stanje jabolk in hrušk dobro, češenj prav dobro, češpelj in orehov dobro, breskev delno prav dobro delno dobro, marelic pa dobro. V črnomeljskem okraju so jabolka, hruške, češnje, češplje, orehi in marelice kazale dobro, breskve pa prav dobro. V logaškem okraju je letina jabolk, hrušk, češpelj in orehov kazala dobro, češenj pa slabo. Zelo različna je ocena v ljubljanski okolici: jabolka dobro in prav dobro, hruške slabo in dobro, češnje dobro, češplje prav slabo in slabo, enako tudi orehi, breskve in marelice pa slabo. V kočevskem okraju je bilo stanje jabolk in hrušk dobro, češenj, češpelj in orehov pa prav dobro. V Ljubljani sami kažejo jabolka dobro, hruške, češplje, breskve in marelice prav dobro, češnje pa slabo.

Jabolka so v ljubljanski okolici ponekod boljše obrodila, povsod drugod pa je ocena dobra. Hruške so edino v Ljubljani dosegle prav dobro oceno, sicer pa kažejo kakor jabolka. V ljubljanski okolici pa celo ponekod slabše. Češnje so obrodile zelo različno. Še najbolje v novomeškem in kočevskem okraju, srednje v črnomeljskem okraju in v ljubljanski okolici, slabo pa v Ljubljani in logaškem okraju. Češplje se še najbolje razvijajo v kočevskem okraju in v Ljubljani, srednje dobro v novomeškem, črnomeljskem in logaškem okraju, skoro popolnoma pa so odpovedale v ljubljanski okolici. Orehi kažejo najbolje v kočevskem okraju, dobro v novomeškem, črnomeljskem in logaškem okraju, slabo pa v ljubljanski okolici. Breskve so razen v ljubljanski okolici, kjer so ocenjene kot slabe, povsod prav dobre (Novo mesto, Črnomelj in Ljubljana). Marelice so obrodile najbolje v mestu Ljubljani, dobro v novomeškem in črnomeljskem okraju in slabo v ljubljanski okolici.

Določbe o zatemnitvi

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino

o d r e j a

z ozirom na svoje odredbe z dne 6. junija 1942, št. 42. in 31. maja 1943. št. 58. ter spričo potrebe, da se določi nov urnik glede zatemnitve:

Čl. 1. Začenši s ponedeljkom 9. avgusta 1943 do novih odredb se morajo pravila o zatemnitvi upoštevati od 21.30 do 5.30.

Čl. 2. Ostale odredbe, vsebovane v odloku 6. junija 1941. št. 42. ostanejo nespremenjene.

Ljubljana, 7. avgusta 1943.

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino:
GIUSEPPE LOMBRASSA

Počitniške kolonije druge skupine ljubljanske mladine

Prizadete deklice se opozarjajo, da se prične drugi turnus počitniških kolonij, organiziranih po pokrajinskem mladinskem središču v krajih Kolman in Krek (Zg. Šiška), dne 11. avgusta t. m. ob 8.30.

Opozorilo

Prehranjevalni zavod v Ljubljani obvešča one zamudnike, ki še niso dvignili obroka salame, ki jim pripada, da lahko prejmejo isto v dneh 9. in 10. t. m. pri trgovcu Ivanu Pezdirju, Gradišče 3.

S Spodnjega Štajerskega

— **Poročili so se** v Mariboru Franc Lobnik in Matilda Maleiner, Viktor Vargazon in Ana Petrovič, Vilibald Drevenšek in Marija Požavko, Ivan Žerjal in Marija Kandrič.

— **Smrtna kosa.** V Marenbergu je umrl 62letni posestnik Franc Modri, v Celju pa vdova po hranilničnem ravnatelju Marija Korošec.

— **Nesreča pri selniškem brodu.** 40letni Rudolf Cvilak iz Ruš 66 se je peljal na kolesu navzdol k brodu v Selnici ob Dravi. Padel je in dobil pretres možganov. Ponesrečencevo stanje je resno.

Fond za družine, ki imajo mnogo otrok

Sobranje je odobrilo proračun fonda za družine, ki imajo mnogo otrok. Denarna sredstva fonda znašajo 106 milijonov lev. Zakon o tem fondu je stopil v veljavo 1. avgusta in do 1. septembra začne poslovati urad, ki bo izplačeval iz fonda podpore družinam, kjer je mnogo otrok. Iz fonda se bodo črpala na eni strani posojila mladim zakoncem, tako da bo lahko dobil en par do 30.000 levov, na drugi strani pa za podpore družinam, ki imajo mnogo otrok.

400-letnica knjižnice v Leipzigu

Vseučiliška knjižnica v Leipzigu proslavlja letos 400letnico svoja obstoja. Zdaj ima 240.000 katalogiziranih zvezkov, blizu 7.400 rokopisov ter 155.000 pisem in avtografov, tako da velja po pravici za eno najpomembnejših vseučiliških knjižnic v Nemčiji. Kot posebno nalogo si je zastavila zbirko Goethejevih Schillerjevih in Dantejevih del. Tudi za ostalo italijansko in južno evropsko književnost se vseučiliška knjižnica v Leipzigu zelo zanima.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

KINO UNION Telefon 22-21

Kako so z zvijačo razkrinkali lažnega moralista in rešili na smrt obsojenega zaljubljenca prikazuje film izdelan po Shakespeare-jevi drami

ZOB ZA ZOB

Caterina Boratto, Carlo Tamberlani.

Predstave ob: 16.30 in 18.30 uri.

KINO MATICA Telefon 22-41

Romantika beneških gondoljerjev... Košček zgodovine tega edinstvenega mesta. Posnetki veslaškega tekmovanja v najlepših barvah! — Glasba, pesmi in ljubezen!

VELIKI PREKOP

Igralci: Maria Denis, Camillo Pilotto, Alanova.

Predstave ob 16.30 in 19. uri.

KINO SLOGA Telefon 27-30

Eden izmed redko lepih romantičnih filmov sezije, odlična salonska komedija

PRIJATELJ ŽENSK

V glavnih vlogah: Miria di San Servolo, Luigi Cimara, Claudio Gora

Predstave ob 14., 16. in 18. uri

Bankovci so deževali

Pravcati dež bankovcev so spoznali ljudje v neki ulici v Nizzi. Služkinja je stepala skozi okno posteljnino, v kateri je imela gospodinja skritih 200.000 frankov v bankovcih. Med stepanjem se je podloga odeje pretrgala in na ulico so jeli deževati bankovci. Ljudje so jih seveda hitro pobrali in spravili.

Lasulje že v 13. stoletju

Prvo lasuljo je nosil francoski kralj Ludvik Sveti, ki je umrl l. 1270. Ko se je vrnil s križarskega pohoda v Palestino, se je njegova mati silno prestrašila, kajti njen ljubljeni sin je bil plešast. Lase je bil izgubil med napornimi pohodi in v vročem podnebju. Toda mati je bila iznajdljiva. Vsakemu kavalirju na dvoru, ki je imel kraljevim kolikor toliko podobne lase, jih je odstrigla po en šop in spretno je iz šopov tujih las sešila lasuljo za svojega sina.

Šimpanz rešil dva otroka

Na neki kmetiji blizu Santa Fe v Argentiniji je izbruhnil neke noči velik požar. Domači so komaj rešili golo življenje in ušli iz goreče hiše. Šele, ko so bili iz nevarnosti, so se spomnili, da sta ostala v hiši dva otroka, dnevničarja, zaposlenega daleč zunaj na polju, kjer je navadno tudi prenočeval. Otroka sta spala v podstrešni izbi, tako da ju ni bilo mogoče rešiti iz goreče hiše. Kar so opazili domači na oknu podstrešne izbe mračno postavo z otrokom v roki. Približala se je oknu, pa je morala zopet odskočiti pred dimom in plameni. Končno je pa le dosegla okno, se vzpela nanj ter zlezla po vodovodnem žlebu na tla. Šele tedaj so domači opazili šimpanza, ki ga je bil dnevničar udomačil, da je živel pri njem. Čim je rešil prvega otroka, se je pognal šimpanz nazaj še po drugega, ki ga je tudi rešil te se tako najlepše oddolžil gospodarju za gostoljubnost.

Beležnica

KOLEDAR

Danes: Ponedeljek, 9. avgusta: Roman.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Veliki prekop.
Kino Sloga: Prijatelj žensk.
Kino Union: Zob za zob.
Kino Moste: Gobavec in Skrivnostna žena.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Bleiweisova cesta 43, Trnkoczy ded., Mestni trg 7, Ustar, Selenburgova ulica 7.

RADIO LJUBLJANA

TOREK, 10. AVGUSTA 1943.

7.30: Slovenska glasba. 8.00: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 12.20: Plošče. 12.30: Poročila v slovenščini. 12.45: Simfonična glasba. 13.00: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 13.10: Poročila Vrhovnega Poveljstva v slovenščini. 13.12: Orkester vodi dirigent Simonetto. 14.00: Poročila v italijanščini. 14.10: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec. — Pisana glasba: 1. CARDONI: Prepirljive ženske — predigra. 2. TONELLI: Folletti capricciosi. 3. RUST: Junaška legenda. 4. BOERSCHEL: Fantazija Straussovih skladb. 5. BRADIČ: Bosna — fantazija. 15.00: Poročila v slovenščini. 17.00: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 17.15: Koncert Malega orkestra, vodi dirigent Stane Lesjak. 17.45: Pisana glasba. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Plošče. 20.00: Napoved časa. — Poročila v italijanščini. 20.10: Orkester vodi dirigent Manno. 20.45: Orkester vodi dirigent Segurini. 21.15: Koncert Radijskega orkestra, vodi dirigent D. M. Šijanec. — Operna glasba: 1. Dvořak: Kmet navihanec — predigra. 2. Puccini: La Boheme — fantazija. 3. D Albert: Nižava — fantazija. 21.50: Orkester vodi dirigent Zeme. 22.20: Predigre in intermezzi znanih oper. 22.45: Poročila v italijanščini. 23.00: Pisana glasba.

ŠPORTNI PREGLED

— **Haeggova zmaga v Ameriki.** Na svoji turneji po Ameriki je Haegg startal tudi v Clevelandu. Tekel je na 1 miljo in zmagal s časom 4:05.4.

— **Nizozemski kolesarski dirkači so doživeli presenečenje.** Na olimpijskem dirkališču v Amstredamu so bile nedavno dirke za dirkalistično prvenstvo. Favorit je bil znani svetovni prvak Van Vliet. Na splošno presenečenje ga je tokrat v finalnih borbah dvakrat premagal Derksen, ki si je tako osvojil prvenstvo.

— **Uspehi Zemuna.** V Zemunu imajo prav dober nogometni klub, ki se imenuje po mestu. Nedavno smo poročali, da so Zemunci premagala na svojem igrišču zagrebški Hašk. Sedaj so gostovali v Osijeku. Prvi dan so zmagali nad Radnikom 7:1, drugi dan pa 3:2.

Globoko užaloščeni sporočamo, da nam je umrla naša srčnoljubljena in predraga žena, mati, hčerka in sestra, gospa

GIGI PIŠLAR

roj. CAZAFURA

Nepozabno pokojnico bomo spremili k večnemu počitku v torek, dne 10. t. m., ob 5. uri popoldne, iz kapelice sv. Nikolaja na Žalah, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 8. avgusta 1943.

Globoko žalujoči: **FRANC, mož**
NINA, hčerka
NINA CAZAFURA, mati
NUCI CAZAFURA, brat
in sorodstvo.

P. G. WODEHOUSE:

Mala Pepita

45

Humoristični roman

XIV

Bili sta samo dve. V odgovor na našo nujno prošnjo za pomoč proti oboroženim razbojnikom se je bilo veličanstvo zakona utelesilo v osebah korenjaškega nadzornika ter visokega in vitkega stražnika. Ko sem ju zagledal, sem nehote pomislil, da imata srečo, ker prihajata prepozno. V duhu sem videl, kako bi Lefty in rusi brkač udarila po uradni oblasti, kakršna je ta mah stala pred nami.

White, ki je bil ta čas spet postal vsakdanji dvornik, me je predstavil.

»Gospod Burns, eden izmed učiteljev na naši šoli,« je rekel in izginil s prizorišča. Ni ga bilo človeka, ki bi se bil znal v dvorniški vlogi tako imenitno obnesti kakor White.

Nadzornik me je ostro pogledal, med tem ko je stražnik strmel tja v en dan.

»Mhm!« je rekel nadzornik.

V mislih sem bil dal predstavniema zakona imeni Bones in Johnson. Ne vem zakaj, a zdelo se mi je, da se jima kar prilegata.

»Telefonirali ste nam,« je nato z očitajočim glasom rekel nadzornik Bones.

»Tako je.«

»Tako je.«

»Kaj se je zgodilo? Kaj... Imate zapisnico, vi?... Kaj se je zgodilo?«

»Okrog poli šestih...« sem začel. Johnson je oslinil konico svinčnika. »Okrog poli šestih se je ustavil pred hišnimi vrati avtomobil. V njem je sedelo pet zakrinkanih mož, oboroženih s pištolami.«

Moja zgodba ju je zanimala, o tem ni bilo dvoma. Bonesu so rdeča lica še bolj zaripnila, in oči so mu zabolščale kakor dve slivi. Jonesov svinčnik je begal po zapisnici in zdaj pa zdaj od razburjenja poskočil.

»Zakrinkanih mož? je Bones ponovil.

»Oboroženih s pištolami,« sem dokončal. »Pozvonili so pri vratih; ko je prišel White odpirat, so ga omamili s tem, da so ga z vrečico peska oplazili po glavi. Nato...«

Bones je iztegnil veliko roko.

»Počakajte!«

Počakal sem.

»Kdo je White?«

»Naš dvornik.«

»Da slišimo, kaj pravi. Stopite po dvornika, vi.«

Johnson je pokorno odklobuštral. Ko sva bila z Bonesom sama, je postal proti meni bolj prijateljski in manj uraden.

»Vaša zgodba se začenja tako čudno, da še nisem slišal podobne, gospod Burns,« je dejal. »Dvajset let sem pri policiji, a take stvari ne pomnim. To je bogme zanimivejše od petelinjega boja. Kaj vraga so po vašem mnenju hoteli ti zakrinkani in s pištolami oboroženi ljudje? Prvo, kar mi je prišlo na misel, je bilo, da se norčujete iz mene.«

Ta domneva me je užalila, zato sem mu hitro postregel z nadaljnimi podrobnostmi.

»To je tolpa ameriških gangsterjev, ki bi rada ugrabila sina gospoda Elmerja Forda, gojenca v tem zavodu. Ste kdaj slišali o gospodu Fordu? Američan je, milijonar; zadnja leta so mu že nekajkrat poskusili odpeljati sina.«

Tisti mah se je vrnil Johnson z Whitom. Ta je kratko povedal, kako je bilo, pokazal svojo bunko in odrgnine, ki so mu jih bile vezi napravile na zapestjih; potem ga je Bones odslovil. Tedaj sem dejal, da bi bilo bolje nadaljevati razgovor v navzočnosti gospoda Abneya, o katerem sem domneval, da bo nemara hotel kaj pripomniti zastran tega, kako bi se preprečilo, da stvar ne pride v javnost.

Krenili smo torej v drugo nadstropje. V prvem so nas zadržala razbita in sneta vrata v pisarno, in Johsonov svinčnik je spet vročično zbezljal po papirju. Čez nekaj minut smo nadaljevali pot proti sobi gospoda Abneya.

Bonesovemu oblastnemu trkanju na vrata je odgovoril stanovalčev vznemirjeni »Kdo pa je?« Skozi ključavnioo sem povedal, za kaj gre, na kar se je iz sobe začulo odrivanje pohištva. Kratko srečanje z Buckom je bilo očitno zbudilo v ravnatelju željo, da bi se obvaroval novega napada, in tako se je bil zabarikadiral, kakor je vedel in znal.

»Prozdo,« je rekel nazadnje. Takoj sem spoznal, da je gospod Abney hotel reči »prosto«, a da mu nahod, ki se je od razburjenja nemara poslabšal, vpliva na izgovor.

Stopili smo v sobo. Gospod Abney je sedel v postelji, ves zahomotan v odeje. Vse je bilo še v neredu. Kosi pohištva so stali po sobi, kakor bi jih bil slučaj razmetal, in žeželj, ki je ležal pred posteljno omarico na tleh, je pričal, da je ravnatelj odločen, drago prodati življenje.

»Vesedi me, da vas vidim, gozbod dadzornik,« je dejal. »Gozbod Burds, kaj pomeni vsa da čudna zadedščina?«

Precej časa je bilo treba, da sem razložil »zadedščino« gospodu Abneyu, in še dalj je trajalo, preden je ta dopovedal Bonesu in njegovemu tovarišu, da je baš javnost tisto, česar se najhuje boji. Policista sta bila videti močno razočarana, ko sta zapopadla, kako in kaj. Ta zadeva, postavljena v pravo luč, bi bila najvažnejši slučaj, ki se je kdaj primeril v njuni pokrajini, in vrla moža sta v duhu že videla venec slave, ki bi si ga spletla brez posebnih težav. Vendar je zadostoval namig na dobro malico in nekaj kozarcev piva, da se je slaba volja, ki se jima je že razločno zrcalila na obrazih, nekoliko unesla; neutegoma sta izginila, da se potolažita z obljubljenimi užitki, in ko si je delal Johnson zadnje zapiske v beležnico, je plesal njegov svinčnik pravo svatovsko polko.

Komaj sta bila odšla, je Glossop ves razburjen kakor burja planil v sobo.

Urejuje Josip Zupančič. — Za Narodno tiskarno Fran Jeran — Za inseratni del lista: Ljubomir Volčič — Vsi v Ljubljani